

(c)

Josefa Contijoch

**QUADERN DE VACANCES
(UNA LECTURA D'EL SEGON SEXE)**

Aquest recull obtingué el Primer Premi compartit "Miquel Martí i Pol" de poesia catalana, atorgat per les CC.OO. de Barcelona, el novembre del 1981. Aquests poemes van ser escrits mentre llegia *El segon sexe* de Simone de Beauvoir, de 1949, durant les vacances del mes d'agost a Sa Tuna, Begur, 1981. En cursiva van trossos copiats literalment del llibre, que formen un tot amb els poemes que susciten.

Composició del jurat: Josep M. Castellet, Alfred Clemente, Celdoni Fonoll, Joaquim Horta, Maria-Mercè Marçal, Ovidi Montllor i Francesc Rodon. Organització des de la Secretaria de Cultura: Maria Jesús Pinto.

Aquest recull va ser publicat en edició no venal per CC.OO. i també al núm. 2 de la revista *Dones en Lluita*, febrer 1982. No obstant es pot considerar inèdit.

I

La terra, el nucli, el mar,
l'esfinx de Keops voltada de sorra,
molla, mamella, medul·la,
dona, femella, mare,
frèvola i espantada,
temuda i estimada,
estrella, lluna, bruixa,
la sal, la carn, la nit, la mort.

Musa, mandràgora, deessa,
Beatriu, Madame de Pompadour,
Safo en llur illa, Ninon de Lenclos,
Vittoria Colonna, Teresa d'Àvila,
Olympe de Gouges cap al patíbul
i enamorant tothom la Lou;
Virginia Woolf morint a l'aigua,
Isadora dansant, portant bufanda.

En presons, en prostíbuls, dintre casa,
a la plaça, sota o sobre el volcà,
desades, immanents,
petits éssers desmaiats,
arxivats en pots de formol,
guardats de la intempèrie.
Nines de porcellana
per jugar i trencar.

Com hereves que som de la terra
ens cal anar a la recerca
del temps perdut, oblidat en la boira,
per assumir-nos en la histèria,

la por, la sensibilitat,
la intuïció que forada parets,
tot allò que sempre se'ns concedí
graciosament, en abundor,
potenciar-ne la força
i, recobrant memòria
de nosaltres mateixes,
a favor del vent, o en contra,
hissar totes les veles
per assolir la llum, l'espai obert,
la immensitat salvatge;
oblidant la tenebra.

II

“Talment com l'Església està sotmesa al Crist, així les dones estiguin sotmeses en totes les coses al marit”.

Sant Pau

“Dona, tu ets la porta del diable; hauries d'anar sempre vestida de dol i amb parracs”.

Tertul·lià

“De totes les bèsties salvatges no n'hi ha cap de tan nociva com la dona”.

Sant Joan Crisòstom

III

Què vols, bèstia de càrrega,
impúdica, lasciva,
feix feixugós que l'home
difícilment suporta?
Què dius, bèstia maligna,
error de la natura?

Som la fera ferotge,
el zenit de la vida,
i un dia a no tardar
assolarem la terra,
vostre palau d'hivern,
d'estiu i primavera.

IV

“Totes moriu a 15 anys” escriu Diderot a Sophie Volland. La noia enterra lentament la seva infantesa, aquest individu autònom i imperiós que ha estat; i entra amb submissió dins l'existència adulta.

V

De la interdicció dels homes
en farem un lliri blanc,
blanc de flama, blanc de guerra,
en farem un lliri blanc
que cavalqui corsers rojos,
uns corsers de pura sang.
Saltarem tots els pendissos
i les lleis i el què diran;
fumejant ira divina
la llum tallarem arran.
De les dones, com nins surten,
flamarades sortiran.

VI

Helmer diu a Nora: "Creus potser que t'estimo menys perquè no saps actuar pel teu propi compte? No, no; només cal que et recolzis en mi; jo t'aconsellaré; jo et dirigiré. No seria un home si aquesta incapacitat femenina no et fes precisament doblement seductora als meus ulls... Pren-te un bon descans, tranquil·litza't: jo tinc unes ales molt amples per a protegir-te... Per a un home és d'una dolcesa i d'una satisfacció inenarrables tenir la plena consciència d'haver perdonat la seva dona... Aquesta s'ha convertit en certa manera en la seva dona i la seva filla. Això és el que seràs per a mi d'ara endavant, un petit ésser perdut i desconcertat. No t'inquietis per res, Nora; parla'm simplement amb el cor a la mà i jo seré alhora la teva voluntat i la teva consciència."

(Ibsen, Casa de Nines)

VII

Al vent lliurarem cadenes,
al vent ardent de la tarda.
Pujarem rierol amunt
allà on tot és verd i calma
i farem un estendard
de la nostra història irada.
Cavarem un solc ben gran
per guardar-hi a dins l'aixada
que ens ha solcat. Ens cauran
les llàgrimes de la cara,
ressolaran; i a ponent,
el sol rogenic de la tarda
acollirà les cadenes
d'or i rovell, aixafades.
Obtindrem la llibertat
com la primera besada
—amb suor, calfreds i foc—
al vent ardent de la tarda.

VIII

*Reclamar de dos esposos lligats per interessos pràctics, socials i morals
que durant tota la vida es donin voluptuositat, és una absurditat.*

IX

Flama i olor: la voluptuositat
en ple desert de sorres calcinades
(desert d'amor del color de la sang)
on un cavall desbocat, consirós,
galopa cap a l'igni horitzó.

Tot el paisatge és malva.

Cactus florits, colors de meravella;
per a la set del vianant: magranes
i glaçons cúbics en gerra de cristall.
Llit de setí, cortines i domàs,
olor d'encens, aroma d'herba arreu.

I les olors són caldes.

Somni final del cos que troba el cos
i el troba bell. I els dits que no reposen
perquè això no és la pau sinó la guerra.
Fitar-se els ulls, desafiar-ne el vertigen,
quedar-hi pres, submergit en la lava.

I tot és un miratge.